VERSTEGEN
accountants en adviseurs
Solide en waardevol

2022

CONCEPT

Accountantsverslag 2022 d.d. 14 juni 2023, bijgewerkt naar 26 juni 2023 t.b.v. bestuurlijk proces

gemeente Montfoort

VERSTEGEN
accountants en adviseurs 50 jaar

Noordendijk 207
Postbus 574
3311 RN Dordrecht

T. (078) 648 15 55

info@verstegenaccountants.nl
www.verstegenaccountants.nl

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Montfoort
Postbus 26
3400 AA MONTFOORT

CONCEPT

Dordrecht, 14 juni 2023, bijgewerkt naar 26 juni 2023

Ref.: 1577/GW/AH

Betreft: Accountantsverslag controle jaarrekening 2022 gemeente Montfoort

Geachte leden van de gemeenteraad,

Overeenkomstig uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van gemeente Montfoort gecontroleerd. In overeenstemming met artikel 213 van de Gemeentewet en Controlestandaard 260 Communicatie met de met governance belaste personen, brengen wij verslag aan u uit over onze bevindingen.

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT. Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 312.000 voor fouten en op € 936.000 voor onzekerheden. Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Het is de verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders de jaarrekening op te maken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Wet normering topinkomens (WNT) en de daarop berustende bepalingen. Het college is ook verantwoordelijk voor de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring bij de jaarrekening te verstrekken.

De door ons gecontroleerde jaarrekening 2022 geeft een eigen vermogen, bestaande uit een Algemene reserve en bestemmingsreserves, aan per 31 december 2022 van afgerond € 3,5 mln. (2021: € 2,9 mln.) plus een positief resultaat over 2022 van € 3,0 mln. (2021: € 0,7 mln. positief) na mutaties in de reserves.

Op 30 mei 2023 heeft het college de jaarrekening 2022 vastgesteld en ter behandeling aan de gemeenteraad van 3 juli 2023 verzonden, met als doel goedkeuring.

Middels het Meerjarig Perspectief Grondbedrijfsfunctie (behorende bij de jaarrekening 2022) met peildatum 1 januari 2023 is de herziene grondexploitatieberekening van grondexploitatie Voorvliet per 1 januari 2023 (ongewijzigd) vastgesteld door het college op 23 mei 2023. In de vergadering van de gemeenteraad van 3 juli 2023 is de herziene grondexploitatieberekening behandeld en goedgekeurd. In de jaarrekening zijn, vooruitlopend op besluitvorming, de uitkomsten van de herziene grondexploitatie-berekening verwerkt.

De waardering van de grond in exploitatie per 31 december 2022 is gebaseerd op deze geactualiseerde grondexploitatieberekening. Wij geven, aangezien de raad het Meerjarig Perspectief Grondbedrijfsfunctie heeft goedgekeurd, bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring af, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid en een goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid.

Wij zijn voornemens bij deze jaarrekening een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor getrouwheid en rechtmatigheid.

In het geval dat de door ons gecontroleerde jaarrekening nog wordt gewijzigd en/of niet op de datum is vastgesteld, verzoeken wij u om per omgaande contact met ons op te nemen over de dan ontstane situatie.

Wij benadrukken dat dit accountantsverslag uitsluitend bedoeld is om u te informeren over onze controlebevindingen en aanbevelingen. Belanghebbenden kunnen u vragen om een afschrift van onze rapportage(s) voor hun beoordeling van de financiële stand van zaken van gemeente Montfoort en van de risico's in de bedrijfsvoering. Wij benadrukken dat wij niet aansprakelijk zijn voor eventuele gevolgen van externe verspreiding. Wij hebben onze conceptbevindingen 14 juni 2023 voorgelegd te feitelijke afstemming.

Wij vertrouwen erop u met dit verslag voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid om het nader toe te lichten.

Hoogachtend,

W.P. de Vries RA

CONCEPT

INHOUDSOPGAVE

1. Gemeente Montfoort in beeld 5
2. Onze belangrijkste bevindingen 7
3. Vermogen, resultaat en continuïteit 10
   3.1. Algemeen 10
   3.2. Analyse vermogen en resultaat en resultaatontwikkeling 11
   3.3. Financiële positie en continuïteit 11
   3.4. Weerstandsvermogen 12
4. Jaarverslag 13
   4.1. Wet open overheid 13
5. Interne beheersing 14
   5.1. Algemeen 14
   5.2. VIC-functie 14
   5.3. Normenkader en toetsingskader rechtmatigheid 14
   5.4. Rechtmatigheidsverantwoording 15
6. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2022 15
   6.1. Grondontwikkeling 15
   6.2. Sociaal domein 16
   6.3. Begrotingsrechtmatigheid 17
   6.4. EU-aanbesteding 18
   6.5. WNT-verantwoording 19
   6.6. Single audit, Single informatie (SiSa) 19
   6.7. IT-beheersing Montfoort 21
   6.8. Verwerking van geconstateerde afwijkingen 21
7. Overige onderwerpen 22
   7.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing 22
   7.2. Verplichte rapportering door accountant over fraude en continuïteit in de controleverklaring 23
   7.3. Onafhankelijkheid 24
8. Slot 24

CONCEPT

1. Gemeente Montfoort in beeld

In onderstaand overzicht geven wij een totaalbeeld van de financiële positie en interne beheersing van de gemeente Montfoort met verwijzingen naar de verdere uitwerking in dit verslag.

De onder "Financiële positie" opgenomen signalering is uitsluitend een cijfermatige berekening en aansluiting en is geen kwaliteitsaanduiding. De gehanteerde normen onder "Norm" zijn algemene, bruikbare normen waaraan wij de gemeente Montfoort toetsen.

- Geen noemenswaardige bevindingen
- Geen tekortkomingen, wel relevante bevindingen en/of aandachtspunten
- Beperkte tekortkomingen en/of bijzondere aandachtspunten
- Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een verhoogd risico/verhoogde impact
- Tekortkomingen en/of aandachtspunten met een hoog risico/grote impact

Onderwerp	Bevindingen 2022	Norm/ Verwijzing	Signalering 2022	Signalering 2021
FINANCIËLE POSITIE				
Saldo van baten en lasten	Saldo van baten en lasten (€ 2.890.038) als % van totale baten (€ 33.739.478).	> 0% < 0% < -2%		
Gerealiseerde resultaat	Gerealiseerd resultaat (€ 2.965.613) als % van totale baten (€ 33.739.478).	> 0% < 0% < -2%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 3.608.378) als % van totale baten (€ 33.739.478).	> 50% > 25% < 25%		
Vermogenspositie	Eigen vermogen (€ 3.608.378) als % van totaal vermogen (€ 31.861.100).	> 30% > 10% < 10%		
Weerstandsvermogen	Het beschikbare weerstandsvermogen als factor van de benodigde weerstandscapaciteit bedraagt 4,92. Hiermee wordt voldaan aan het minimum van 1,5 uit het financieel beleid van de gemeente Montfoort.	> 1,5 > 1,0 < 1,0		

CONCEPT

INTERNE BEHEERSING				
Jaarrekeningproces	Naar aanleiding van onze controle zijn meerdere afwijkingen geconstateerd en correcties verwerkt in de jaarstukken 2022, zowel tekstueel als cijfermatig. Er resteren nog ongecorrigeerde controleverschillen, allen lager dan de materialiteit. Het jaarrekeningproces is naar tevredenheid verlopen.	2		
Risicobeheersings- en controlesysteem	Montfoort brengt risico's in kaart, maar kent nog geen geformaliseerd risicobeheersings- en controlesysteem, inclusief fraudebeheersing. Wij adviseren het risicobeheersings-systeem, inclusief actuele schriftelijke (fraude)risicoanalyse te optimaliseren.	7		n.v.t.
(Verbijzonderde) interne controle	De controlewerkzaamheden zijn in overleg met ons controleteam voorbereid door Montfoort. De kwaliteit van de verbijzonderde interne controle is in 2022 verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. Wij zien nog ruimte voor verdere door-ontwikkeling van de VIC, ook uit oogpunt van de rechtmatigheids-verantwoording vanaf 2023.	5.2		
Sociaal domein	Wij signaleren aandachtspunten in de interne beheersing voor wat betreft de getrouwheid en rechtmatigheid van de lasten sociaal domein. Uit de controle van de lasten binnen het sociaal domein zijn onzekerheden geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Voor boekjaar 2022 heeft Montfoort de met FermWerk afgesproken financiële definitieve informatie later dan afgesproken ontvangen. De gemeente is voor dit proces grotendeels afhankelijk van externe partijen.	6.3		

CONCEPT

Aanbestedingen	Montfoort heeft vastgesteld en gerapporteerd dat 1 inkoopopdracht door Montfoort niet rechtmatig is aanbesteed en Europees aanbesteed had moeten worden. Aanvullend hebben wij twee inkoopopdrachten aangemerkt als onrechtmatig op basis van onze controlewerkzaamheden. Dit leidt tot een onrechtmatigheid die meetelt in het (rechtmatigsheids)oordeel bij de jaarrekening.	6.8		

2. Onze belangrijkste bevindingen

Controleverklaring
Wij hebben de controle van de jaarstukken 2022 van de gemeente Montfoort afgerond.

Wij zijn voornemens om bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor getrouwheid en rechtmatigheid. Op 30 mei 2023 heeft het college de jaarrekening 2022 vastgesteld en ter behandeling aan de gemeenteraad van 3 juli 2023 verzonden, met als doel goedkeuring.

Het totaal aan niet gecorrigeerde fouten en de resterende fouten en onzekerheden zijn opgenomen onder paragraaf 6.12.

Financiële positie
Het gerealiseerde resultaat over 2022 voor reservemutaties bedraagt € 2,9 mln. positief. Nadat per saldo over 2022 € 0,1 mln. aan de reserves is onttrokken, resteert een resultaat na reservemutaties van € 3,0 mln. positief. In de jaarrekening is dit per programma inhoudelijk en financieel toegelicht.

In de gewijzigde begroting 2022 is een positief resultaat opgenomen van circa € 0,8 mln. na reservemutaties. De afwijking met het werkelijke resultaat over 2022 is toegelicht in het jaarverslag bij het onderdeel programmaverantwoording. Over de ontwikkeling in het resultaat wordt de raad geïnformeerd.

CONCEPT

De opbouw van het rekeningresultaat 2022 is als volgt:

Gemeente Montfoort	Begroting 2022	Gewijzigde begroting 2022	Realisatie 2022	Realisatie 2021
Baten	29.745	32.181	33.739	31.617
Lasten	29.175	31.409	30.849	31.512
Exploitatieresultaat	**571**	**772**	**2.890**	**104**
Onttrekkingen aan reserves	411	981	510	1.087
Toevoegingen aan reserves	305	431	434	486
Saldo reservemutaties	**106**	**551**	**76**	**601**
Resultaat na reservemutaties	**677**	**1.323**	**2.966**	**706**
Bedragen x € 1.000				

Voor inzicht in de belangrijkste kengetallen van de gemeente Montfoort verwijzen wij naar hoofdstuk 1 van dit accountantsverslag.

Europese aanbesteding

Onderdeel van de controle is een toets op de juiste naleving van (externe) Europese aanbestedingsregels. De impact hiervan op de financiële rechtmatigheid is doorgelopen tot en met boekjaar 2022. Wij hebben één inkoopcontract aangemerkt als onzeker,- dat is gelijk aan voorgaande jaren. Twee inkoopcontracten hebben wij aangemerkt als rechtmatigheidsfout. De rechtmatigheidsonzekerheid bedraagt € 198.074 en de totale rechtmatigheidsfout bedraagt € 247.243. Het gaat in alle gevallen om de gerealiseerde lasten in 2022. Wij nemen deze afwijkingen mee als onrechtmatig in onze foutenevaluatie. Voor 2022 zijn de gemaakte kosten als uitgangspunt gehanteerd. De afwijkingen kunnen niet gecorrigeerd en hersteld worden, de kosten 2022 zijn echter wel als “getrouw” aan te merken.

Normenkader

Onze controle is uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2022.

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO). Het normenkader voor de recht-matigheidscontrole 2022 is besluitvormend voorgelegd aan het college op 9 mei 2023 en het college heeft dit vastgesteld. Het normenkader is ter kennisgeving voorgelegd aan de raad op 9 mei 2023.

CONCEPT

Begrotingscriterium
Het begrotingscriterium is uitgewerkt in de geactualiseerde Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is onrechtmatig, echter niet in alle gevallen heeft dit gevolgen voor de strekking van de controleverklaring. De accountant heeft de verantwoordelijkheid om kostenoverschrijdingen, waarvan het college moet aangeven dat de raad deze nog dient te autoriseren, op te nemen in het verslag van bevindingen.

In totaal heeft Montfoort volgens de gewijzigde begroting 2022 € 31,4 miljoen aan lasten begroot (primitieve begroting 2022 € 29,2 miljoen) tegenover € 30,8 miljoen aan werkelijke lasten. Aan baten heeft Montfoort over 2022 een bedrag geraamd van € 32,2 miljoen volgens de gewijzigde begroting (primitieve begroting € 29,7 miljoen), tegenover gerealiseerde baten van € 33,7 miljoen. Dit betekent een onderrealisatie van de lasten en een overrealisatie van de baten.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid beoordelen wij de lastenoverschrijdingen per programma. Wij verwijzen naar uw inhoudelijke analyse van de overschrijdingen per programma in de jaarrekening in het onderdeel begrotingsrechtmatigheid onderin de jaarrekening, waarin een analyse is opgenomen van begrotingsafwijkingen en begrotings-rechtmatigheid. Er zijn op programmaniveau geen overschrijdingen van de lasten in 2022, waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheden.

Onderdeel van de controle op de begrotingsrechtmatigheid is de controle op mogelijke overschrijdingen van investeringskredieten ultimo boekjaar. Ook hierbij geldt dat overschrijdingen van het investeringskrediet in beginsel onrechtmatig zijn. In de Kadernota Rechtmatigheid is door de commissie BBV uitgeschreven in welke situaties een overschrijding van het investeringskrediet (budget) meeweegt in het rechtmatigheids-oordeel van de accountant.

Wij hebben vastgesteld dat de interne analyse op kredietoverschrijdingen ultimo boekjaar 2022 zorgvuldig is uitgevoerd en adequaat is toegelicht in bijlage 1 van de jaarstukken 2022. Ultimo 2022 zijn er geen investeringskredieten overschreden die meetellen in ons rechtmatigheidsoordeel 2022.

Opvang Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers in crisisnoodopvanglocaties
De Rijksoverheid heeft veiligheidsregio's opdracht gegeven om gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïense vluchtelingen (ontheemden) te realiseren. Medio 2022 is aanvullend aan veiligheidsregio's door de Rijksoverheid gevraagd om asielzoekers tijdelijk op te vangen in crisisnoodopvanglocaties vanwege de capaciteitsuitdagingen van Ter Apel.

Dit heeft geleid tot nieuwe wet- en regelgeving, nieuwe kaders, afspraken en richtlijnen en heeft geleid tot nieuwe financiële stromen en tot aanpassing van de interne beheersingsmaatregelen bij gemeenten, veiligheidsregio's en GGD's. Veiligheidsregio's, GGD's en gemeenten worden volgens voorwaarden gecompenseerd voor gemaakte kosten. De financiële impact van de vluchtelingencrisis is ook voor uw gemeente hiermee groot.

CONCEPT

Op grond van de regeling en de vastgestelde normbedragen voor gemeentelijke- en particuliere opvang verantwoordt de gemeente een bedrag van circa € 888.000 in de SiSa-bijlage 2022. Het verschil met de ontvangen voorschotbedragen is als vordering op het Rijk opgenomen in de balans.

SiSa regelingen
In de afgelopen jaren is het aantal SiSa-regelingen fors toegenomen voor gemeenten. In de jaarrekening 2022 verantwoordt Montfoort inmiddels 18 regelingen.

Materialiteit
Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel vastgesteld op € 312.000 voor fouten en op € 936.000 voor onzekerheden. De berekening hebben wij verricht conform het Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO), gebaseerd op 1% van de totale werkelijke lasten over 2022 plus de toevoegingen aan de reserves.

Afwijkingen als gevolg van fraude of fouten zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Verloop van de controle
Op 8 mei zijn wij gestart met de controle van de jaarrekening. De concept jaarrekening was beschikbaar op het afgesproken startmoment van de controle. De dossiervorming als basis voor onze controle was toereikend op het moment van start van onze controle en is aangevuld naar aanleiding van onze vragen. Dit is een positieve ontwikkeling ten opzichte van vorig jaar.

Uit de interne en externe controle zijn afwijkingen geconstateerd die zowel tekstuele als cijfermatige correcties tot gevolg hadden. Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2022 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest. De samenwerking is tijdens de controle goed en constructief geweest.

Wij zijn van mening dat onze gerealiseerde tijdsbesteding en de door ons gerealiseerde controlewerkzaamheden voldoende zijn voor een kwalitatief toereikende uitvoering van onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende controle- en overige standaarden (COS).

3. Vermogen, resultaat en continuïteit

3.1. Algemeen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) is voor Montfoort het geldende verslaggevingsstelsel. Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Het is niet toegestaan baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen te muteren. Mutaties vinden plaats op basis van besluitvorming door de raad.

De jaarrekening 2022 van gemeente Montfoort is opgesteld in overeenstemming met het van toepassing zijnde model. Bij de jaarrekening 2022 is een SiSa-bijlage gevoegd.

CONCEPT

3.2. Analyse vermogen en resultaat en resultaatontwikkeling

In de door ons gecontroleerde jaarrekening 2022 is een gerealiseerd resultaat over 2022 voor reservemutaties van € 2,9 mln. positief opgenomen. Nadat per saldo over 2022 € 0,1 mln. aan de reserves is onttrokken, resteert een resultaat na reservemutaties van € 3,0 mln. positief.

Het verschil kent diverse oorzaken. Voor een analyse van de verschillen per programma tussen begroting en realisatie verwijzen wij naar de analyse in uw jaarrekening. Voor een uitgebreide toelichting op de stortingen en onttrekkingen in de reserves wordt verwezen naar de toelichting op het Eigen vermogen in de jaarrekening.

De analyse van het resultaat 2022 ten opzichte van de begroting 2022 is toereikend toegelicht per programma in het jaarverslag en in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

3.3. Financiële positie en continuïteit

Uitgangspunt bij de begroting van Montfoort is dat de begroting ten minste sluitend is. In de (gewijzigde) begroting 2022 is een resultaat opgenomen van (afgerond) € 1,3 mln. na reservemutaties. De jaarrekening 2022 is opgesteld volgens de continuïteits-veronderstelling. De omvang van het eigen vermogen (inclusief resultaat) is in 2022 toegenomen met een bedrag van € 2,9 mln. Dit wordt voornamelijk verklaard door het saldo van reservemutaties en het positieve saldo van baten en lasten.

Onderstaand overzicht geeft een beeld van de ontwikkeling van het eigen vermogen en de belangrijkste solvabiliteitsindicatoren van gemeente Montfoort.

x € 1000	2022	2021	
Eigen vermogen			
A. Algemene reserve	2.189	1.808	
B. Bestemmingsreserves	1.344	1.094	
C. Gerealiseerde resultaat (na mutaties reserves)	2.966	706	
Totaal	**6.498**	**3.608**	
D. Baten (voor mutaties reserves)	33.739	31.617	
E. Balanstotaal	47.575	31.861	
F. Resultaat voor mutaties reserves	2.890	104	
Opbrengstratio			
Eigen vermogen/totale baten	19%	11%	*(A+B+C)/D*
Resultaat (excl. mutaties reserves)/totale baten	9%	0%	*F/D*
Resultaat (incl. mutaties reserves)/totale baten	9%	2%	*C/D*
Eigenvermogenratio			
Eigen vermogen/balanstotaal	14%	11%	*(A+B+C)/E*

Onderstaand overzicht, overgenomen uit de jaarstukken 2022 van de gemeente Montfoort, geeft aan de hand van kengetallen een beeld van de ontwikkeling in het eigen vermogen, de schuldpositie en overige indicatoren van de gemeente Montfoort per balansdatum.

CONCEPT

Kengetal	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
Netto schuldquote	46,0%	55,5%	48,5%	42,6%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	45,2%	54,9%	48,0%	42,6%
Solvabiliteitsratio	19,9%	11,2%	11,3%	13,2%
Grondexploitatie	4,7%	5,1%	-0,2%	-0,2%
Structurele exploitatieruimte	-5,7%	0,4%	0,8%	3,9%
Belastingcapaciteit	117,0%	116,9%	124,7%	124,6%

We merken op dat de kengetallen over het algemeen in lijn met 2021 zijn. De netto schuldquote ligt binnen een veilige marge. De solvabiliteitsratio ligt lager dan de drempel van 30% die in de jaarstukken 2021 is genoemd, wel is zichtbaar dat deze dit jaar weer iets is gestegen ten opzichte van de afgelopen twee jaren. Het kengetal grondexploitatie betreft de verhouding tussen de grondwaarde en de totale (geraamde) baten, deze is nu vrijwel nihil, aangezien grondexploitatie Voorvliet in de afsluitende fase zit. De structurele exploitatieruimte betreft de structurele ruimte van de gemeente om haar eigen lasten te dragen. Deze is positief en ook gestegen ten opzichte van 2021. De belastingcapaciteit van Montfoort is vrijwel gelijk gebleven en ligt ruim boven het landelijk gemiddelde.

3.4. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen heeft de aandacht van management, college en gemeenteraad. Risico's van gemeenten zijn door de band genomen omvangrijk en daar hoort een passend weerstandsvermogen bij.

Risicomanagement vindt onder andere plaats in de vorm van een risicotabel, waarin Montfoort de risico's in beeld brengt en periodiek monitort. In de jaarstukken 2022 is een risicotabel opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Op basis van de huidige inzichten schat de gemeente Montfoort in dat per eind 2022, volgens de vermelde risicotabel in de jaarrekening, een onderbouwde kans bestaat dat een bedrag van € 1,0 miljoen noodzakelijk is om aan de zo reëel mogelijk ingeschatte financiële risico's weerstand te bieden. Voor een nadere specificatie verwijzen we naar paragraaf Weerstandsvermogen in de jaarstukken 2022.

Vervolgens is de beschikbare weerstandscapaciteit afgezet tegen weerstandscapaciteit die benodigd zou moeten zijn. Op grond van deze analyse berekent Montfoort dat een weerstandscapaciteit van € 5,1 miljoen beschikbaar is.

De beschikbare ratio weerstandsvermogen komt uit op 4,92. Montfoort hanteert een minimaal gewenste weerstandscapaciteit van 1,5 en komt boven deze gestelde norm uit. Hoewel er geen harde norm is voor de gewenste omvang van het weerstandsvermogen, kan worden gesteld dat uw gemeente voldoende weerstandscapaciteit bezit om onvoorziene financiële tegenvallers op te vangen.

Wij adviseren u de ontwikkeling van de risico's en de ontwikkeling van de reserves die aangewezen zijn als dekking van de risico's tussentijds nauwlettend te blijven volgen.

CONCEPT

4. Jaarverslag

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Inleiding
- Jaarverslag, bestaande uit programma's en paragrafen
- Bijlagen

Samen met de jaarrekening en het jaarverslag, publiceert Montfoort bij de jaarrekening bijlagen die betrekking hebben op:

- SiSa-bijlage bij de jaarrekening
- Bijlage taakvelden
- Bijlage begrotingsrechtmatigheid

Wij hebben de overige informatie gelezen en vastgesteld dat de daarin opgenomen informatie niet strijdig is met de jaarrekening of onze controlebevindingen. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten uit het BBV en de Nederlandse Standaard 720 Nadere Voorschriften Controlestandaarden en de verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot andere informatie. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het jaarverslag mag geen ander beeld oproepen bij de lezer dan de jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag 2022 van de gemeente de vereiste informatie in voldoende mate weergeeft en niet strijdig is met de jaarrekening of onze controle-bevindingen.

4.1. Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de nieuwe Wet open overheid (Woo) in werking getreden, deze wet vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De nieuwe wet is bedoeld om de overheid transparanter te maken en bevat kaders en verplichtingen voor bestuursorganen over de openbaarmaking van publieke informatie. Zo is nu onder meer een inspanningsverplichting opgenomen om informatie over beleid actief openbaar te maken en is de afhandelingstermijn voor Woo-verzoeken (voorheen Wob-verzoeken) aangescherpt.

In artikel 3.5 van de Woo is de openbaarheidsparagraaf opgenomen. In de openbaarheidsparagraaf is bepaald dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht dient te besteden aan de beleidsvoornemens over de uitvoering van de Woo. In de jaarstukken dient vervolgens verslag te worden gedaan van de uitvoering van de wet, mede in relatie tot de beleidsvoornemens uit de begroting.

De commissie BBV heeft op 27 september 2022 een artikel gepubliceerd waarin zij de openbaarheidsparagraaf benoemen als verplichting die al geldt voor de jaarstukken 2022. De openbaarheidsparagraaf Woo dient in de begroting en jaarstukken te worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Bij de eerstvolgende wijziging zal het BBV hierop worden aangepast. Montfoort heeft de benodigde informatie uit de openbaarheidsparagraaf opgenomen als onderdeel van de paragraaf bedrijfsvoering.

CONCEPT

5. Interne beheersing

5.1. Algemeen

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. Wij hebben onze bevindingen ten aanzien van de interne beheersing opgenomen in onze managementletter 2022. Onze managementletter hebben wij toegelicht aan uw organisatie.

Vanuit onze controleopdracht hebben wij de kwaliteit beoordeeld van de interne beheersingsmaatregelen die een directe relatie hebben met de jaarrekening van Montfoort. Wij vinden dat er binnen de gemeente – rekening houdend met de aard en omvang van de (administratieve) organisatie – geen sprake is van belangrijke tekortkomingen in de interne beheersingsmaatregelen rond de financiële verslaglegging.

5.2. VIC-functie

Een medewerker verricht verbijzonderde interne controle (hierna: VIC) voor een aantal processen van de gemeente Montfoort. Deze verbijzonderde interne controles zijn voor uw organisatie van belang omdat ze inzicht geven in de kwaliteit van deze processen en in de naleving van de rechtmatigheidseisen waaraan Montfoort moet voldoen, voorafgaand aan onze controle.

Voor onze (externe) controle van gemeente Montfoort maken wij, conform onze afspraken met de gemeente en onze controleaanpak, gebruik van uitgevoerde verbijzonderde interne controle en zijn deze werkzaamheden ondersteunend aan onze controle. Dat betekent dat onze accountantscontrole uitgaat van een gegevensgerichte controleaanpak, waarbij de VIC van de gemeente van goede kwaliteit is en op tijd gereed is om tijdens onze controle gebruik van te maken.

De kwaliteit van de verbijzonderde interne controle is verbeterd ten opzichte van vorig jaar en is voldoende.

De VIC controlewerkzaamheden worden door de gemeente vooralsnog gegevensgericht en achteraf uitgevoerd. Wij zien mogelijkheden voor een verdere doorontwikkeling van de VIC, ook in het licht van de rechtmatigheidsverantwoording die vanaf 2023 van toepassing is. In onze managementletter 2022 hebben wij adviezen ter doorontwikkeling van de VIC vermeld.

5.3. Normenkader en toetsingskader rechtmatigheid

Wij baseren onze controleopdracht op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in Besluit Accountantscontrole decentrale overheden (BADO). Het normenkader voor de rechtmatigheidscontrole 2022 is besluitvormend voorgelegd aan het college op 9 mei 2023 en het college heeft dit vastgesteld. Het normenkader is ter kennisgeving voorgelegd aan de raad op 9 mei 2023.

CONCEPT

Wij adviseren u, met oog op de rechtmatigheidsverantwoording 2023, een toetsingskader op te stellen waarmee gemeente Montfoort inzichtelijk kan maken aan welke voorwaarden voldaan moet worden. Het is vervolgens belangrijk dat de gemeente zelf zichtbaar intern toetst of wordt voldaan aan de bepalingen uit de relevante interne en externe wet- en regelgeving uit het normenkader, bijvoorbeeld via werkprogramma's voor de betreffende processen of in checklists. Op deze wijze kan de gemeente zelf en tijdig zichtbaar maken dat/of aan alle relevante (financiële) bepalingen van de externe wet- en regelgeving uit het normenkader wordt voldaan en welke voorwaarden bijvoorbeeld (nog) niet. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar onze managementletter 2022.

5.4. Rechtmatigheidsverantwoording

In onze managementletter 2022 hebben wij u geïnformeerd over de rechtmatigheids-verantwoording die met ingang van verslagjaar 2023 is ingetreden. Montfoort acteert hierop actief en treft voorbereidingen. Wij verwijzen naar onze tussentijdse bevindingen en de acties die wij geformuleerd hebben voor de korte termijn. Wij trekken hierin desgewenst samen met u op in de verdere voorbereidingen en de implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording.

6. Controlebevindingen bij de jaarverslaglegging 2022

6.1. Grondontwikkeling

Montfoort kent één onderhanden project in de vorm van een grondexploitatie, te weten exploitatie Voorvliet. De risico's zijn toereikend toegelicht in de jaarrekening. Wij verwijzen naar de toelichting onder de paragraaf Grondbeleid en de toelichting op de balans voorraden in uw jaarrekening, waarin u de laatste stand heeft toegelicht.

Om inzicht te krijgen in de verwachte inkomsten en uitgaven en in de risico's en kansen herziet Montfoort jaarlijks deze grondexploitatieberekening. Over de ontwikkelingen wordt de raad tussentijds geïnformeerd. De uitkomsten zijn voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag.

De gemeentelijke grondexploitatie naar de stand van 1 januari 2023 is geactualiseerd op 19 april 2023 en wordt door de raad vastgesteld op 3 juli 2023. Hierbij zijn door Montfoort belangrijke keuzen gemaakt en standpunten ingenomen. Met deze berekeningen heeft Montfoort ook beoordeeld of de onderhanden werkpositie per eind 2022 op een juiste wijze is gewaardeerd in de balans van Montfoort. Op basis van deze berekeningen en de financiële verslaggingsgrondslagen (BBV) wordt het project naar verwachting afgesloten met een resultaat dat vrijwel nihil is wanneer de nog te realiseren investeringen in ogenschouw worden genomen. De investeringen bestaan voornamelijk uit kosten ten behoeve van woonrijp maken en een klein deel uren van de gemeente Montfoort. De opbrengsten heeft u reeds gerealiseerd. De verwachting was dat dit project in 2022 kon afsluiten, echter door een vertraging in bouwrijp maken loopt dit project nog een jaar door met een verwachte afronding in 202.

CONCEPT

Met het vaststellen van de jaarrekening zijn het college en de raad van mening dat de geactualiseerde ramingen op dit moment de beste inschattingen zijn en goed zijn toegelicht in de jaarstukken.

6.2. Sociaal domein

Uit de controle van de lasten binnen het sociaal domein zijn onzekerheden geconstateerd. Deze hebben wij opgenomen in de paragraaf in onze foutenevaluatie in hoofdstuk 8. U bent als gemeenteraad door ons, door het college en door de VNG geïnformeerd over de onzekerheden die verband konden houden met de afrekening van de zorgkosten. Hieronder gaan we per onderdeel nader in op het sociaal domein.

Jeugdhulp

In de jaarrekening is toegelicht dat de kosten voor jeugdhulp hoger waren dan initieel begroot. Montfoort heeft voor circa € 2,2 miljoen aan jeugdhulp ingekocht.

Zorgaanbieders die jeugdhulp aanbieden, moeten jaarlijks een productieverantwoording indienen waarin zij verantwoording afleggen over de geleverde zorg bij de financier. Afhankelijk van de omvang van de geleverde zorg moeten de zorgaanbieders hier een bestuurdersverklaring of controleverklaring bij verstrekken. Uit de controle van de lasten jeugdhulp blijkt dat € 1,8 miljoen onderbouwd is met een productieverantwoording door de zorgaanbieders en een controleverklaring van hun accountants.

Voor het resterende deel van de lasten jeugdhulp heeft Montfoort getracht de getrouwheid en de rechtmatigheid van deze lasten op een alternatieve wijze te onderbouwen. € 239.020 aan lasten jeugdhulp hebben betrekking op zorgaanbieders die geen productieverantwoording met een controleverklaring hebben aangeleverd aan de gemeente en waarvan de gemeente prestatielevering ook niet op een andere wijze heeft kunnen vaststellen. Dit bedrag hebben wij als onzekerheid meegewogen in ons getrouwheids- en ons rechtmatigheidsoordeel.

Wmo

In 2022 is € 1,7 miljoen besteed aan Wmo. € 289.000 hiervan heeft betrekking op hulpmiddelen, woningaanpassingen en overige diensten waarbij zorgaanbieders geen productieverantwoording aanleveren. Deze lasten zijn door ons gecontroleerd middels detailcontroles op basis van onderliggende cliëntdossiers. Verder is € 1,3 miljoen onderbouwd met een productieverantwoording door de zorgaanbieders en een controleverklaring van hun accountants.

Voor het resterende deel van de lasten Wmo heeft Montfoort getracht de getrouwheid en de rechtmatigheid te onderbouwen. € 78.397 aan lasten Wmo wegen wij als onzekerheid mee in ons getrouwheids- en ons rechtmatigheidsoordeel, omdat hierbij geen productieverantwoording met controleverklaring is aangeleverd en deze lasten ook niet zijn betrokken in de steekproef door Montfoort. Dit bedrag hebben wij als onzekerheid meegewogen in ons getrouwheids- en ons rechtmatigheidsoordeel.

CONCEPT

PGB's

De uitvoering van de persoonsgebonden budgetten (PGB) ligt bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). In 2022 is door de accountant van de SVB opnieuw geen goedkeurende controleverklaring verstrekt. Bovendien worden door de SVB geen controles uitgevoerd op prestatielevering van de PGB's, wat door de gemeenten zelf uitgevoerd moet worden.

Voor het totaalbedrag aan PGB's van € 199.978 heeft Montfoort de getrouwheid en de rechtmatigheid niet kunnen vaststellen. Dit bedrag hebben wij als onzekerheid meegewogen in ons getrouwheids- en ons rechtmatigheidsoordeel.

Participatiewet

Montfoort heeft de uitvoering van de Participatiewet en de Tozo uitbesteed aan GR FermWerk. Van GR FermWerk worden de jaarstukken 2022 voorzien van een controleverklaring door een externe accountant.

De jaarstukken van GR FermWerk zijn vastgesteld door het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling en op 26 juni 2023 voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Uit het verslag van bevindingen van GR FermWerk blijken geen controlebevindingen voor de gemeente Montfoort die relevant zijn voor de controle en de jaarrekening van Montfoort.

De lasten Participatiewet over 2022 in de jaarrekening 2022 van de gemeente Montfoort hebben wij aangesloten op de onderbouwingen en jaarrekening van GR FermWerk. Hieruit zijn geen verschillen gebleken.

6.3. Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Montfoort moet bewaken dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat het college belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig meldt aan de gemeenteraad.

Volgens de kadernota rechtmatigheid zijn strikt genomen bestedingen boven het begrotingsbedrag onrechtmatig. Een overschrijding van de begroting hoeft echter niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat de gemeenteraad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij openeinderegelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant.

In die gevallen dat de gemeenteraad geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan worden afgegeven.

Wij verwijzen voor de inhoudelijke analyse van de gemeente over de begrotings-overschrijdingen op de lasten per programma in de jaarrekening naar pagina 131 (Bijlage begrotingsrechtmatigheid).

CONCEPT

Wij hebben hieronder de begrote en werkelijk gerealiseerde baten en lasten uiteengezet:

Lasten en baten 2022 (exclusief mutaties reserves)	Lasten 2022	Baten 2022
	(x € 1.000)	(x € 1.000)
Begroting 2022 voor wijziging	€ 29.175	€ 29.745
Begroting 2022 na wijziging	€ 31.409	€ 32.181
Realisatie 2022	€ 30.849	€ 33.739

Dit betekent een onderrealisatie van de lasten en een overrealisatie van de baten. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid controleert de accountant op lasten-overschrijdingen per programma. Er zijn op programmaniveau geen overschrijdingen van de lasten in 2022, waardoor er geen sprake is van begrotingsonrechtmatigheden. De geconstateerde overschrijdingen 2022 tellen niet mee in het oordeel van de accountant over begrotingsrechtmatigheid. In de Bijlage begrotingsrechtmatigheid in uw jaarrekening heeft het college alle afwijkingen van de lasten boven € 25.000 toegelicht op postniveau. Op programmaniveau zijn er geen afwijkingen die meewegen in ons oordeel.

Onderdeel van de controle op de begrotingsrechtmatigheid is de controle op mogelijke overschrijdingen van investeringskredieten ultimo boekjaar. Ook hierbij geldt dat overschrijdingen van het investeringskrediet in beginsel onrechtmatig zijn. In de Kadernota Rechtmatigheid is door de commissie BBV uitgeschreven in welke situaties een overschrijding van het investeringskrediet (budget) meeweegt in het rechtmatigheids-oordeel van de accountant.

Wij hebben vastgesteld dat de interne analyse op kredietoverschrijdingen ultimo boekjaar 2022 zorgvuldig is uitgevoerd en adequaat is toegelicht in bijlage 1 van de jaarstukken 2022. Ultimo 2022 zijn er geen investeringskredieten overschreden die meetellen in ons rechtmatigheidsoordeel 2022.

6.4. EU-aanbesteding

Onderdeel van het vastgestelde normenkader van Montfoort zijn regels en voorschriften ten aanzien van Europese aanbestedingsregels. Montfoort controleert of juiste naleving van deze Europese (EU) aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden.

Als onderdeel van onze controle hebben wij getoetst of de juiste naleving van de EU-aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. De gemeente ziet voorafgaand aan aanbestedingen toe dat bij het aangaan van nieuwe opdrachten de regels ten aanzien van EU-aanbesteding worden nageleefd.

CONCEPT

Als onderdeel van onze controle hebben we getoetst of de juiste naleving van de EU-aanbestedingsregels heeft plaatsgevonden. In onze controle van 2022 hebben wij twee onrechtmatige inkoopopdrachten geconstateerd. Dit betreffen inkoopopdrachten die in voorgaande jaren niet rechtmatig zijn aanbesteed. Het gaat in beide gevallen om inhuur, waarvan de kosten over de afgelopen jaren tot en met 2022 zijn opgelopen tot boven de wettelijke aanbestedingsgrens. Daarnaast hebben wij net als in voorgaande jaren de lasten voor afvalverwerking als onzeker aangemerkt, dit contract is overigens eind 2022 afgelopen. De totale rechtmatigheidsfout bedraagt € 247.243, de rechtmatigheidsonzekerheid bedraagt € 198.074. Het gaat in alle gevallen om de gerealiseerde lasten in 2022. Deze bedragen hebben wij meegewogen in ons oordeel. De afwijkingen kunnen niet gecorrigeerd en hersteld worden, de kosten 2022 zijn echter wel als “getrouw” aan te merken.

6.5. WNT-verantwoording

6.5.i. Controlebevindingen en aanbevelingen

Wij hebben de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording 2022 gecontroleerd overeenkomstig de door de minister vastgestelde Regeling controleprotocol WNT 2022. Daarbij zijn door ons geen afwijkingen of bijzonderheden geconstateerd.

6.5.ii. Beperkingen in de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden

Wij hebben de toepassing van de WNT door Montfoort gecontroleerd overeenkomstig de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Daarbij hebben wij ons gebaseerd op de in de jaarrekening verantwoorde gegevens en bedragen en de daaraan ten grondslag liggende administratieve bescheiden. Het kan zijn dat bepaalde (kosten)vergoedingen niet door de gemeente en/of door ons zijn geïdentificeerd. Deze vergoedingen zouden dan al dan niet terecht buiten de WNT-verantwoording kunnen zijn gebleven en buiten de reikwijdte van onze controlewerkzaamheden.

Als de WNT-verantwoording niet strookt met uw beeld van de werkelijkheid of met uw eigen administratie, verzoeken wij u ons per omgaande te informeren. Wij kunnen dan op grond van uw informatie onze controlebevindingen evalueren.

Het controleprotocol WNT heeft niet tot doel om vast te stellen of de bezoldiging overeenkomt met de afspraken die hierover zijn gemaakt. Het kan daardoor voorkomen dat de WNT is toegepast, terwijl de bezoldiging afwijkt van gemaakte afspraken.

6.6. Single audit, Single informatie (SiSa)

Bij de jaarrekening 2022 voegt Montfoort als bijlage de SiSa-verantwoording toe.

Wij hebben tijdens onze controle de SiSa-bijlage gecontroleerd, die door Montfoort is opgemaakt, op basis van de nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2022 van 8 februari 2023. Wij benadrukken dat u als gemeente zelf verantwoordelijk bent voor de volledigheid van de te verantwoorden indicatoren zoals opgenomen in de SiSa-bijlage.

CONCEPT

Het is de taak van de accountant om als onderdeel van de controle van de jaarrekening vast te stellen dat de gemeente aan de voorwaarden heeft voldaan en dat de SiSa-bijlage door de gemeente correct en volledig is ingevuld.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in ons accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2022 in het kader van SiSa worden verantwoord.

Wet Inburgering 2021 (SiSa-regeling G10)
Ten aanzien van de Wet Inburgering (regeling G10) merken wij op dat de gemeente algemeen M&O beleid heeft, maar dat dit nog specifiek gemaakt moet worden voor de Wet Inburgering. Hierdoor kon opzet, bestaan en effectieve werking van het M&O beleid van de Wet Inburgering in 2022 niet worden vastgesteld.

Het is volgens de nota verwachtingen accountantscontrole voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van een verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Voor de tabel verwijzen wij, vanwege de omvang van de tabel, naar de bijlage.

6.6.i. Opvang Oekraïne

Uw gemeente heeft het afgelopen jaar te maken gekregen met extra taken voor de langdurige opvang van ontheemde Oekraïners. Het gaat hierbij om zowel gemeentelijke als particuliere opvang binnen de gemeente voor het Ministerie van Justitie en Veiligheid (Oekraïne).

Montfoort heeft de aanvullende kosten apart geregistreerd en heeft de kosten gecontroleerd via verbijzonderde interne controle op getrouwheid en rechtmatigheid.

De (meer)kosten die de gemeente hiervoor maakt worden onder voorwaarden vergoed. De vergoeding van de meerkosten Oekraïne verloopt via het Rijk (Ministerie van Justitie en Veiligheid). Op grond van de regeling en de vastgestelde normbedragen voor gemeentelijke- en particuliere opvang verantwoordt de gemeente een bedrag van circa € 0,9 mln. in de SiSa-bijlage 2022. Het verschil met de ontvangen voorschotten is als vordering op het Rijk opgenomen in de balans per ultimo 2022. Montfoort heeft geen aanvullende kosten, naast de normvergoeding, verantwoord.

De verantwoording over de besteding van de meerkosten eerste opvang ontheemden Oekraïne verloopt via de SiSa-systematiek (Single information, Single audit). In het Verantwoordingsoverzicht SiSa 2022 in de jaarrekening 2022 legt de gemeente verantwoording of over ontvangen bijdragen en de bestedingen.

6.6.ii. Verantwoording SiSa-bijlage 2022

Voor de overzichtelijkheid en vanwege het omvangrijk aantal SiSa-regelingen is in dit concept accountantsverslag de tabel met SiSa regelingen opgenomen in de bijlage bij dit accountantsverslag.

Strekking controleverklaring bij de jaarrekening 2022 t.a.v. getrouwheid: goedkeurend
Strekking controleverklaring bij de jaarrekening 2022 t.a.v. rechtmatigheid: goedkeurend.

CONCEPT

6.7. IT-beheersing Montfoort

De betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking is een terugkerend onderwerp bij onze controlewerkzaamheden en de rapportage van onze bevindingen. Onze werkzaamheden richten zich vooral op de IT-beheersingsmaatregelen die relevant zijn in het kader van onze opdracht voor het controleren van de jaarrekening. Wij benadrukken dat onze werkzaamheden zich niet richten op alle IT-risico's en -beheersingsmaatregelen, zoals bijvoorbeeld de risico's en beheersingsmaatregelen die voortvloeien uit cybercriminaliteit.

In onze managementletter van 2022 hebben wij gerapporteerd over de IT-beheersing, waaronder ook de naleving van De Baseline informatiebeveiliging Overheid (BIO). In onze managementletter noemden wij een aantal trends in IT en spiegelden wij de IT-ontwikkelingen binnen Montfoort aan deze trends. Voor onze bevindingen verwijzen wij hiernaar.

Vanuit de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij geen significante tekortkomingen, risico's of aandachtspunten geconstateerd voor de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking.

6.8. Verwerking van geconstateerde afwijkingen

Tijdens de jaarrekeningcontrole zijn naar aanleiding van de interne en externe controle cijfermatige correcties doorgevoerd. Ook zijn tekstuele correcties doorgevoerd, waaronder ook in de SiSa-bijlage.

Inhoudelijk zijn er over de jaarrekening 2022 en de doorgevoerde correcties geen meningsverschillen geweest met uw organisatie.

Naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden resteren ongecorrigeerde fouten en onzekerheden groter dan onze rapporteringstolerantie.

De rechtmatigheidsafwijkingen kunnen niet worden gecorrigeerd. Onderstaande tabel geeft daarvan een samenvatting. Getrouwheidsbevindingen werken ook door in de bevindingen voor rechtmatigheid.

Betreft	**Getrouwheid**		**Rechtmatigheid**	
	Fout	**Onzekerheid**	**Fout**	**Onzekerheid**
Europese aanbestedingen niet rechtmatig aanbesteed			247.243	198.074
Onzekerheid PGB (Jeugdwet en Wmo)		199.978		199.978
Onzekerheid prestatielevering Wmo		78.397		78.397
Onzekerheid prestatielevering Jeugd N.B. Mogelijk (beperkte) bijstelling bedrag naar beneden i.v.m. nog te ontvangen controle-informatie		239.020		239.020

CONCEPT

TOTAAL	**€ 0**	**€ 517.395**	**€ 247.243**	**€ 715.469**

Voor een goedkeurende controleverklaring is de maximaal toelaatbare fout op basis van de materialiteit € 312.000 voor fouten en € 936.000 voor onzekerheden.

Het totaal van de geconstateerde fouten en onzekerheden blijft binnen de wettelijke goedkeuringstolerantie, waardoor de strekking van de controleverklaring 2022 goedkeurend is voor getrouwheid en rechtmatigheid.

7. Overige onderwerpen

7.1. Naleving van wet- en regelgeving en frauderisicobeheersing

Wij betrekken bij onze controlewerkzaamheden, overeenkomstig de voor ons geldende standaarden, de naleving van wet- en regelgeving en frauderisico's. Daarbij richten wij ons op risico's die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang in de jaarrekening. Tegelijkertijd kan van ons niet verwacht worden dat elke in die context relevante overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

Wij hebben op basis van onze controlewerkzaamheden de risicofactoren voor overtredingen van wet- en regelgeving en fraude geëvalueerd. Frauderisicofactoren kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld leverancierselectie, (contant) geldverkeer en misbruik/oneigenlijk gebruik van bedrijfsmiddelen van de gemeente.

Onze controle heeft geen afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht.

Gemeente Montfoort heeft beleid dat gericht is op het systematisch identificeren en beheersen van deze risico's. Wij constateren dat er in de bedrijfsvoering belangrijke maatregelen zijn getroffen om dergelijke risico's te beheersen. Deze maatregelen bestaan hoofdzakelijk uit het toewijzen van taken en verantwoordelijkheden, het realiseren van functiescheiding, procedures, intern toezicht en externe controle.

Naar onze mening wordt het risico van (materiële) fraude en overtreding van wet- en regelgeving hierdoor aanzienlijk teruggebracht. Wij adviseren hierbij nog wel om als onderdeel van het risicomanagementsysteem periodiek een separate risicoanalyse op deze thema's uit te voeren en daarbij te evalueren of er voldoende beheersingsmaatregelen zijn getroffen. Wij verwijzen hiervoor naar onze bevindingen die wij in onze managementletter hebben gerapporteerd.

Onze eigen controlewerkzaamheden hebben overigens geen relevante afwijkingen van wet- en regelgeving of aanwijzingen voor fraude aan het licht gebracht. Daarbij merken wij nog wel op dat van ons niet verwacht kan worden dat elke overtreding van wet- en regelgeving of fraude door ons ontdekt wordt. Dat heeft onder andere te maken met het mogelijk opzettelijke karakter van dergelijke overtredingen en fraude.

CONCEPT

Vanuit onze beroepsregels, in het bijzonder hoofdstuk 240 van de Controle- en Overige Standaarden, dient de accountant bij de controle van de jaarrekening een aantal specifiek genoemde procedures uit te voeren, gericht op het risico van fraude. Bij onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen van fraude verkregen die wij op grond van deze regels aan u zouden moeten melden. In onze gesprekken met de organisatie is bevestigd dat er geen fraude heeft plaatsgevonden en ook geen vermoeden is van fraude.

7.2. Verplichte rapportering door accountant over fraude en continuïteit in de controleverklaring

De controle van de jaarrekening van de gemeente Montfoort is aan te merken als een wettelijke controleopdracht. Dit impliceert dat wij in onze controleverklaring bij de jaarrekening 2022 rapporteren over fraude- en continuïteitsrisico's die relevant zijn geweest bij het plannen en uitvoeren van onze controlewerkzaamheden. Daarbij geven wij aan hoe wij op deze risico's hebben ingespeeld.

De rapportage van de accountant over fraude en continuïteit is in de basis geënt op de verantwoording van frauderisicobeheersingsmaatregelen en de toelichting op de continuïteitsverwachtingen in het jaarverslag. Uiteraard dient de inhoud van het jaarverslag ook op deze thema's proportioneel te zijn en een juiste en volledige voorstelling van zaken te geven.

7.2.i. Fraude

In de controleverklaring lichten wij toe dat Montfoort nog niet beschikt over een actueel en geformaliseerd overkoepelend risicobeheersings- en controlesysteem. De raad heeft de verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de fraudebeheersing. Montfoort heeft beleid en treft waarborgen gericht op ontdekken en beperken van frauderisico's. Montfoort heeft in 2023 een frauderisicoanalyse opgesteld, echter deze is nog niet geformaliseerd en geïmplementeerd. Voor de komende periode is (door)ontwikkeling en formalisatie van deze frauderisicoanalyse en het M&O beleid nodig, evenals een nadrukkelijke verankering van de fraudepreventie in de interne controle. Hiermee kunnen de belangrijkste frauderisico's periodiek worden geïnventariseerd, geadresseerd en geëvalueerd. Wij adviseren om een risicobeheersingssysteem, inclusief schriftelijke (fraude)risicoanalyse, te implementeren.

Het is belangrijk dat het ter vaststelling wordt aangeboden aan het college, ter informatie wordt gedeeld met de raad en besproken met de Commissie P&C. Wij benadrukken dat wij met onze aanbeveling vooral doelen op een praktische invulling en uitvoering, passend bij de grootte en de activiteiten van Montfoort en passend binnen uw beschikbare capaciteit en middelen.

Meer informatie hierover is te vinden in de NBA-Brochure Verplichte rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring bij de jaarrekening; wat betekent dit voor u als klant.

CONCEPT

7.2.ii. Continuïteit

Naast rapportering over frauderisico's is rapportering over continuïteitsrisico's vanaf 2022 verplicht in de controleverklaring. Gemeente Montfoort heeft in de jaarstukken inzicht gegeven in de toekomstsverwachting van de gemeente. Gemeenten kennen als overheidsorgaan feitelijk geen risico van discontinuïteit. Wel bestaat het risico dat gemeenten (tijdelijk) hun financiële zelfstandigheid verliezen en een zogenoemde artikel 12-status krijgen.

Gemeente Montfoort heeft volgens de meerjarenbegroting 2023-2026 een sluitende begroting gepresenteerd voor de jaren 2023 tot en met 2025. Voor alle Nederlandse gemeenten bestaan voor 2026 onzekerheden over de gelden en budgetten die ten goede van de gemeenten zullen komen vanuit het Rijk. Voor het begrotingsjaar 2026 gaat uw gemeente vooralsnog uit van een positief begrotingssaldo. De provincie voert regulier repressief toezicht op de gemeente.

7.3. Onafhankelijkheid

Het waken voor onze onafhankelijkheid is primair onze eigen (vaktechnische) verantwoordelijkheid. Daarvoor treffen wij – overeenkomstig onze standaarden en interne kwaliteitsprocedures – diverse maatregelen. Op basis van de uitvoering van deze maatregelen kunnen wij bevestigen dat wij de controleopdracht voor de jaarstukken van de gemeente Montfoort op onafhankelijke wijze hebben kunnen uitvoeren en afronden.

Aanvullend daarop rapporteren wij u jaarlijks – voor uw beoordeling van onze onafhankelijkheid – de werkzaamheden die door ons zijn verricht naast het controleren van financiële verantwoordingen en het uitoefenen van onze natuurlijke adviesfunctie. Met betrekking tot het verslagjaar 2022 hebben wij geen werkzaamheden verricht naast onze controlewerkzaamheden en de direct daaruit voortvloeiende advisering en de controle van een subsidieverantwoording op verzoek van de gemeente.

Tot slot bevestigen wij dat geen sprake is van een langdurige betrokkenheid (zeven jaar of meer) van één van de teamleden bij de controleopdracht voor de gemeente Montfoort.

8. Slot

Wij vertrouwen erop u met dit accountantsverslag voldoende te hebben geïnformeerd over onze controlebevindingen en u van dienst te zijn geweest met de vermelde ontwikkelingen en aanbevelingen.

CONCEPT

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2022	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzeker-heid
A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C55	Aanpak energiearmoede	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
E84	Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G2A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 _gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB) gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar 2021 (exclusief BOB)_ totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

CONCEPT

G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar 2021 (exclusief BOB)_ totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3A	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G3A	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 2_ gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 3_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 4_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Tozo 5_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvang-toeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvang-toeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 2_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 3_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 4_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Tozo 5_totaal 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvang-toeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G4A	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvang-toeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

CONCEPT

G10	Wet Inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Fout	n.v.t.	Gemeente Montfoort heeft algemeen M&O beleid, maar dit moet nog specifiek worden gemaakt voor de Wet Inburgering.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12A	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar 2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G12A	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)_2021	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G13	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
G13	Bestedingen/baten overige voorzieningen_ gemeentedeel 2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
H12	Regeling Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

CONCEPT